

Nieuwsbrief

Jaargang 17
Mei 2020

In dit nummer:

- Projectnieuws
 - Grote Kerk Harderwijk
 - Kapel Nederhemert-Zuid
 - 'Ontmoetingskerk' Zevenaar
 - Hervormde Kerk Mastenbroek
 - Grote of Lebuinuskkerk Deventer
 - Oude Kerk Borne
- Duurzaamheid

Doelstelling

De SBKG Midden- en Oost Nederland stelt zich ten doel binnen de provincies Gelderland, Overijssel en Flevoland kerkrentmeesters behulpzaam te zijn in zaken van restauratie, herstel en onderhoud van gebouwen en hun interieur (waaronder orgels) in de meest ruime zin van het woord. Ook andere gezindten/eigenaren kunnen gebruik maken van onze diensten.

Wist u dat:

- de kennisbank van de VKB u wegwijs maakt: <https://kerkrentmeester.nl/kennisbank/>
- in Oost Nederland een prijsvraag wordt gehouden voor de meest gastvrije kerk. Stem ook! <https://gastvrijekerk.nl/>
- Een groene kerktuin kan bijdragen tot vergroting van de beleving? Wenst u een EKO-scan voor uw tuin of begraafplaats: <https://ekoscan.arochoa.nl>

Corona

Dit voorjaar wordt bepaald door het ongrijpbare virus dat in vrijwel de hele samenleving zijn sporen trekt. Hoewel de intelligente lockdown ernstige beperkingen kan opleggen, staan we toch eerst en vooral stil bij de vele mensen die hierdoor geveld zijn, ja, zelfs hieraan sterven.

We weten dat de dood heerst hier op aarde maar weten meer nog dat de dood is overwonnen door onze Heer en Heiland, Jezus Christus. In Hem hebben wij een anker voor onze ziel dat tot in de hemel reikt.

Bij onze dagelijkse gang van zaken ervaren wij weinig tot geen hinder bij ons werk voor de Colleges van Kerkrentmeesters. De subsidieaanvragen voor de SIM zijn voor 1 april ingediend. In uitvoering zijnde projecten gaan met gepaste maatregelen gewoon door. Ja, zelfs nieuwe projecten worden volgens planning voorbereid en binnenkort in uitvoering genomen.

We verwachten dat de Covid-19 regels zullen worden versoepeld maar weten ook dat het bijzondere tijden zijn; tijden die wij inmiddels leren verstaan ...

Projectnieuws

Gewelven in de Grote Kerk Harderwijk

Voortbordurend op het artikel in onze vorige nieuwsbrief, staan we op de drempel van de tweede fase van het project Gewelwenschilderingen in de Grote Kerk Harderwijk. Deze fase duurt een vol jaar en behelst het zuidtransept en de kooromgang, met aanverwante werken.

We hopen dit jaar zelfs een derde fase op te tuigen ter afsluiting van dit project met het noordtransept en functionele verbeteringen.

Kapel op Nederhemert-Zuid

Voor de Hersteld Hervormde Gemeente Nederhemert wordt momenteel gewerkt aan de kapel op Zuid. De restauratie van het interieur van het kerkgebouw is in volle gang.

De natuurstenen epitafen (grafschrift) worden op dit moment hersteld.

Foto: De getoonde afbeelding toont een wapenschild waar door veel houtwormaantasting de samenhang verzwakt was. Na herstel van aantasting en gebreken zal het polychroom (schilderwerk) nog gerestaureerd worden.

'Ontmoetingskerk' in Zevenaar

De lantaarntoren van het historisch kerkje aan de Markt staat in de steigers voor een ingrijpende restauratie aan de stijlen en het tafelement van het klokkenplat. Gelijktijdig worden ook andere verzwakte onderdelen hersteld en zal de fraai vormgegeven spits van nieuwe leien worden voorzien. Een fris nieuw verfsysteem zal het houtwerk gaan beschermen.

U kunt ons vinden op internet:

www.sbkkg.nl

e-mail: info@sbkkg.nl

Hervormde Kerk in Mastenbroek

Inmiddels is een start gemaakt met herstelwerkwerken aan de kap van de kerk in Mastenbroek in het kader van de instandhoudingsregeling SIM. Meerdere meters muurplaten worden vervangen waarbij standvinken en koppelhouten tijdelijk moeten wijken. Ook wordt verweerd voegwerk hersteld.

De gedenksteen waarover ook in de vorige nieuwsbrief werd geschreven, wordt dan ook geconserveerd.

Van de gelegenheid wordt gebruik gemaakt om ook divers zout belast stucwerk in de consistoriegang weg te halen teneinde een nieuw dampopen stucstelsel aan te brengen.

De Grote- of Lebuinuskkerk in Deventer

In het kader van de SIM zijn plannen voorbereid om, juist nu de drukte in de stad wegens de Corona-maatregelen beperkt is, met een knikkraan vanuit de Hofstraat Voegwerk uit te voeren aan de noordzijde van de kerk. Dit gedeelte is volledig ingebouwd waardoor het maar een beperkte toegankelijkheid kent. In nauw overleg met de omwonenden wordt dit voorbereid om overlast zoveel als mogelijk te beperken. Gelijktijdig hopen we met deze werkzaamheden ook een beter inzicht te krijgen in de staat van onderhoud van de 130-jaar oude balustrade die ter hoogte van de goot is geplaatst.

Oude Kerk in Borne

Schreven we eerder over de schilderingen en fundering van de Oude Kerk in Borne, inmiddels zijn deze werkzaamheden afgerond. Door een aanpassing in de funderingscorrectie van de kansel heeft het werk diverse weken vertraging opgelopen maar nu is alles klaar. De vervuilde muren en gewelven zijn allemaal schoongemaakt en kregen zo hun oorspronkelijke tinten terug waarbij de textuur van het oppervlak is behouden; in deze kerk erg belangrijk voor de beleving van het vele authentieke schilderwerk. De soms zeer zwakke fresco's zijn vastgezet en gezeurd aan de stabiele ondergrond waardoor deze weer decennia lang fraai getoond kunnen worden aan de bezoekers van de kerk. Hartelijk uitgenodigd voor de activiteiten die door de Protestantse Gemeente worden ontwikkeld. [\[link\]](#)

Foto: Verzakking van de voet van de triomfboog op de overgang van het schip naar het koor.

Na ontmanteling van de natuurstenen optrede naar het koor is met behulp van vizeelpalen de zakking gestabiliseerd. Na herplaatsing van de natuurstenen elementen is de aangebrachte constructie geheel aan het zicht onttrokken.

Duurzaamheid

Er is veel maatschappelijke druk om te verduurzamen. Mogelijk dat dit na het Corona-tijdperk met hernieuwde moed wordt doorgezet. Toch is het nuttig om investeringen goed af te wegen tegen de huidige technische mogelijkheden. Wellicht is het goed om nog even af te wachten maar wel voor te sorteren op bepaalde scenario's. Daartoe is een verkenning en een maatwerkdadvies een gunstig instrument. Er zijn burgerlijke gemeenten zoals op de Veluwe die hieraan voor 50% bijdragen met een maximum van € 1.000,-

Heeft u ook nuttige instrumenten toegepast of ideeën, laat het ons weten?

Wij hebben al enige ervaring opgedaan met dergelijke adviezen en de implicaties ervan.

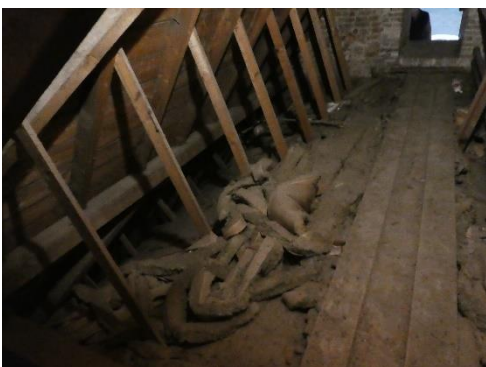

Foto: Naar aanleiding van de oliecrisis van 1970 is aan energiebesparing gedaan door isolatiedekens over de gewelven te leggen, zoals in meer kerken is gedaan.

Inmiddels ligt er een dikke laag stof op en zakken gedeelten onderuit. Vervangen en schoonmaken gebeurt steeds vaker.

Wilt u meer informatie, belt u ons, wij staan u graag te woord!

**Stichting Behoud Kerkelijke
Gebouwen in
Midden- en Oost-Nederland:
Bouw bureau (SBKG)
Vossenhoek 16
8172 AB VAASSEN
tel. 0578 570157
fax. 0578 570177
mobiel 06 5068 8957 (H.Bron)
mobiel 06 2112 4310 (G.Tutert)
e-mail info@sbkg.nl
internet www.sbkg.nl**

secretariaat:
Kievit 44
7462 ZJ RIJSSEN
tel.nr.: 0548 521432 - 06 5124 1123
e-mail : secr.sbkg@outlook.com